

FAT PRIDE

- Rollespil om sundhed og velfærd

Af Gregers Friisberg

**Teksten er udarbejdet med støtte af
Undervisningsministeriet, som dermed har copyright. Den
kan derfor kopieres frit til undervisningsbrug.**

SPIL OM SUNDHED OG VELFÆRD

Situation: I debatten om den store amerikanske sundhedsreform skete der uventede ting. Ikke mindst var det interessant at iagttage debatten på tværs af Atlanten om forskelle mellem det britiske og amerikanske sundhedssystem. I starten af oktober 2009 vedtog Repræsentanternes Hus en [lovpakke om sundhedsreform](#). Den vil næppe stoppe debatten om forskellen på de vesteuropæiske og amerikanske sundhedssystemer, idet det lykkedes at strikke en sundhedspakke sammen, der styrkede det private element. En stor del af de amerikanere, der ikke havde forsikring, vil få forsikring, men i de fleste tilfælde en privat forsikring betalt af skatteyderne. Det vil bedre dækningen, men vil det også billiggøre det amerikanske system? Med behov for nye reformer i fremtiden er det således ikke utænkeligt, at den nedenfor beskrevne spilsituation kan opstå igen.

Den britiske ambassadør i Washington har rettet en officiel klage til de amerikanske myndigheder over de amerikanske mediers omtale af det britiske sundhedssystem NHS (National Health Service) under kampagnen for vedtagelse af præsident Obamas sundhedsplaner i Kongressen. Konstruér herudfra et rollespil med f.eks. følgende foreløbige elementer:

1. Scenarie: CBS har nu sat ambassadøren og tidligere guvernør og præsidentkandidat Sarah Palin stævne til en rundbordssamtale om sundhedsreform og velfærd i USA og Europa.

Roller: Storbritanniens ambassadør i Washington

Sarah Palin

Ordstyrer fra [CBS](#)

Et publikum/panel (resten af klassen) af spontant reagerende personer, der ikke klapper på kommando, men reagerer spontant

2. scenarie: CBS har nu sat ambassadøren og tidligere guvernør og præsidentkandidat Sarah Palin stævne til en rundbordssamtale om sundhedsreform og velfærd i USA og Europa. Samme roller, bortset fra panelet, der i Fox-versionen iscenesættes af en slags heppekorsleder, der forsøger at få positiv respons fra panelet, når Palin scorer points og negativ respons, når ambassadøren scorer.

Debatten kan vare fra 20 – 45 minutter og bagefter analyseres indlæggene med henblik på retoriske virkemidler, argumentationsteknik, etc.

Baggrundstekst: Tal om sundhed fra WHO, jvf vedlagte tal og regnearksfil nederst.

Referat af disse tal i The Independent 15.8.09, der kommer stærkt igen ovenpå den britiske ydmygelse i den amerikanske debat, idet den mener, de taler deres tydelige sprog om forskelle mellem Storbritannien (UK) og USA. Det, der måske bliver præsident Obamas første større nederlag, udfolder sig dag for dag.

Den tidligere republikanske præsidentkandidat Sarah Palin har talt om, at planen er "ond". Den republikanske højrefløj har talt om "dødspaneler" af "offentlige bureaukrater", der skal bestemme over, hvor længe ældre må leve.

Fra den anden fløjs side sættes der spørgsmålstejn ved fordelingen public choice versus private

choice: Skal det offentlige i enhver situation være forpligtet til at betale for privates ødelæggelse af eget liv p.g.a uheldigt valg af livsstil. Eller skal man tvinges til at acceptere dette, fordi det er en menneskeret at vælge den livsstil, man vil have (eksemplificeret ved "Fat pride"?)

Healthcare compared:

Health spending as a share of GDP (Udgifter til sundhed som andel af BNP):

US 16% UK 8.4%

Public spending on healthcare (% of total spending on healthcare): US 45% UK 82%

Health spending per head US \$7,290 UK \$2,992

Practising physicians (læger per 1,000 people): US 2.4 UK 2.5

Nurses (per 1,000 people) US 10.6 UK 10.0

Acute care hospital beds (per 1,000 people) US 2.7 UK 2.6

Life expectancy: US 78 UK 80

Infant mortality (per 1,000 live births) US 6.7 UK 4.8

Source: WHO/OECD Health Data 2009

Obamas sundhedsplan gik oprindeligt, i en enkel fremstilling, ud på, at de ca 50 mio amerikanere, der ikke har sundhedsforsikring, skal have en eller anden form for forsikringsdækning. Det er langt fra at være det, som den amerikanske højrefløj har kaldt "socialized medicine" eller rent ud sagt "socialist medicine".

Sådan opfatter de det skandinaviske eller britiske system, hvor størsteparten af sektoren (stadig) er offentligt ejet, og udgifterne betales over skatterne. Det er i virkeligheden ifølge nogle analyser denne finansierings- og ejerform, der er medvirkende til at gøre det billigt i Skandinavien.

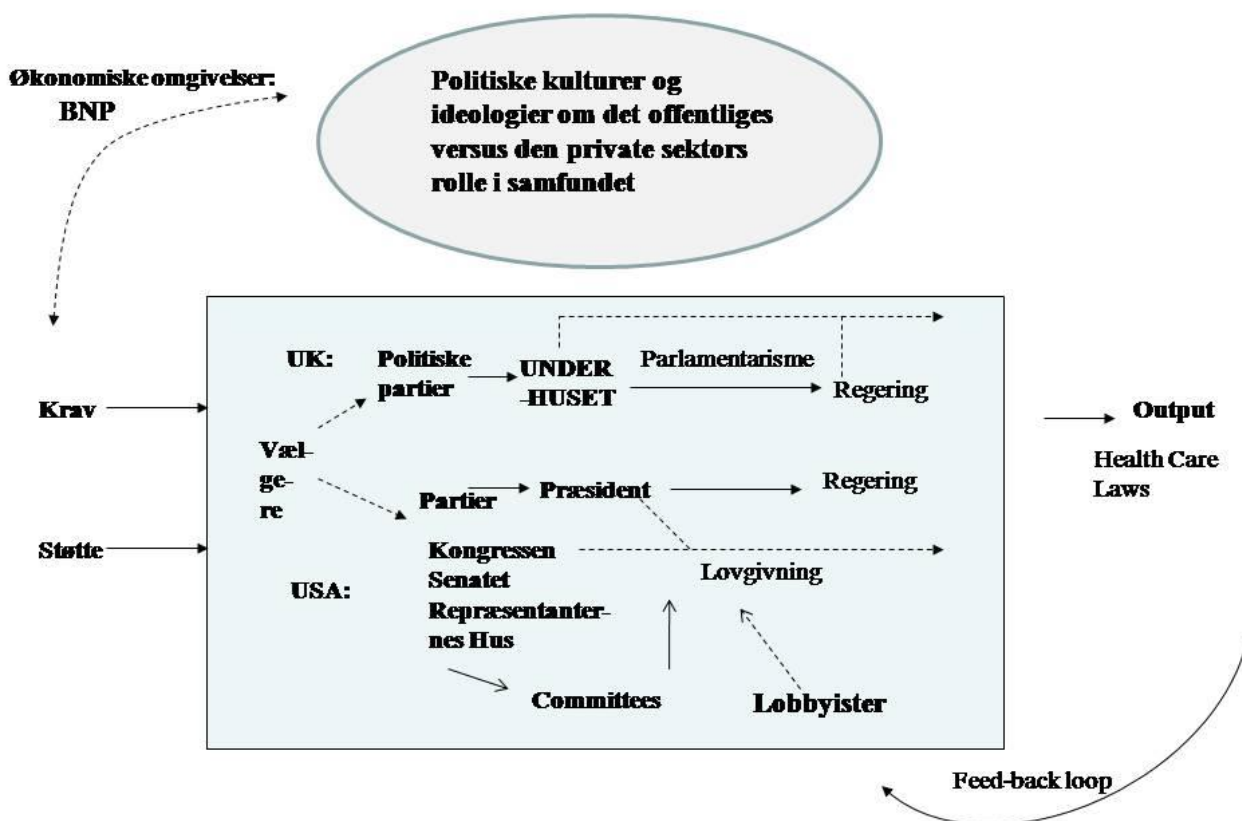
I USA går store summer til juridiske slagsmål om forsikringsdækning og højt lønnet sundhedspersonale. Til gengæld giver det amerikanske system større valgmulighed og en på nogle områder mere kvalitativ service (for de, der har råd) end det "socialistiske system". Briterne er blevet godt fortørnede over, at deres system, NHS (National Health Service) er blevet fremhævet og brugt flittigt i den amerikanske debat som højrefløjens skræmmebillede over, hvor slemt det kan gå. De har imidlertid svært ved at genkende deres eget system i de fremmanede saftige medie billeder i FOX TV og andre steder, f.eks. billedet af kyniske råd af offentlige bureaukrater, der bestemmer over liv og død, når der skal prioriteres, så udgifterne ikke løber alt for løbsk. Obama har forsøgt at slå igen mod den stærke sundhedslobby og højrefløjens propaganda via en stort anlagt kampagne, hvor han selv tager rundt i landet til rådhusmøder (town hall meetings). Disse møder har imidlertid backfired, idet højrelobbyen også er mødt op og har kunnet påvirke stemningen mere effektivt. Resultatet er blevet en stillingskrig, hvor der udveksles gruopvækkende historier om sundhedssystemer på begge sider af Atlanten. Det gælder f.eks. Independent-artiklen, hvor man har fundet frem til LA Forum, en kæmpemæssig stadion, der er omdannet til en slags feltlazaret for fattige amerikanere, hvor de kan møde frem og få gratis undersøgelser og behandlinger.

Beslutningsprocesser

Når man skal forklare, hvorfor sundhedssystemerne ser så forskelligt ud på begge sider af Atlanten, kan i første række henvises til historiske traditioner. Der er historisk opstået forskellige politiske kulturer og ideologier om det privates versus det offentliges rolle i økonomien. De kommer i særlig grad i spil i en sag som den foreliggende. Med stigende BNP bliver paradokset omkring sundhed som både offentlig investeringsaktivitet og privat konsum påtrængende. Ved stigende BNP pr

indbygger og indkomst- og formueulighed i samfundet vil befolkningsgrupper være stillet ulige i adgangen til konsum af sundhed, et "forbrugsområde", der også bliver mere påtrængende med ændret alderssammensætning. Samtidig vil det offentlige fortsat have en forpligtelse over for svage i samfundet. Der er naturligvis forskelle på, hvor stærkt denne forpligtelse opleves.

Figur 1: Beslutningsprocesser og politiske kulturer

Præsident Obamas situation m.h.t. sundhedsreformen var ikke desto mindre i oktober 2009 den, at reformen var kommet længere, end den nogensinde var kommet 15 år tidligere under Clinton. I midten af oktober 2009 stemte Senatets finansudvalg en draft ("kladde") af loven igennem. Republikaneren Olympia Snowe var med i ja-flertallet. Hun var den første republikanske senator, der skiftede side.

Sagen var blevet kompliceret af et forslag om, at det offentlige kunne lave en forsikring for de fattige, der ikke kunne dækkes ind under det private sundhedsforsikringssystem (the public option). Dette forslag blev støttet af den demokratiske venstrefløj, men blev betragtet som en farlig glidebane for det offentliges involvering, ikke alene af Republikanere, men også af konservative Demokrater. Hos Demokraterne var der splittelse mellem en venstrefløj, der ville styrke single payer systemet (meget lig et skandinavisk/engelsk system betalt over skatterne og med sundhed til alle) og en højrefløj, der ville have staten ud af sundhedsforsikringssystemet, men gerne med

offentlig betaling til patienters forsikringer.

Kritikken af sundhedsreformen gik bl.a. på, at den ikke ville gøre det billigere. De så en del af baggrunden for USA's økonomiske problemer under recessionen som sammenhængende med det dyre forsikringssystem til sundhed.

I alt skulle 5 udvalg (sundhedsudvalg og økonomiske udvalg) beskæftige sig med sundhedsreformen i begge Kongressens kamre. Hvis det havde været i Storbritannien (UK, United Kingdom) ville regeringen have fremlagt en lovpakke for Underhuset, og man ville ved hjælp af partidisciplinen have sikret sig, at alle stemte for. I USA må man forsøge at bearbejde tilhængere i begge partier. Det kompliceres af, at der er modstandere i begge partier. Når loven endelig i samme form er vedtaget i både Repræsentanternes Hus og Senatet, skal den over til Det hvide Hus til præsidentens underskrift.

Mere inf:

<http://www.independent.co.uk/news/world/americas/the-brutal-truth-about-americasquos-healthcare-1772580.html>

<http://www.guardian.co.uk/society/2009/aug/14/ministers-doctors-defend-uk-nhs>

We love the NHS på Twitter: <http://twitter.com/search?q=%23welovetheNHS>

Britisk partileders tale om NHS.

Daily Mail artikel om de to systemer.

Find amerikanske synspunkter for og imod ved at skrive "obama health reform" i Google.

En republikansk Nej-plakat. Public option: Muligheden for offentlig sundhedsforsikring
Single payer: Sundhed betalt over skatterne.

WEBBASERET FORARBEJDE

På vedlagte link er spillet lagt i en version, hvor udgangspunkt er nettet og IT-arbejde med baggrundsvARIABLE.

<http://mitsamfund.blogspot.com/2009/08/sundhed-sammenlignet.html>

På linket er lagt en opinionsmåling, der viser holdninger til sundhed som privat eller offentligt område. Et spil kan indledes med, at man opretter en blog, enten hos Google, Blogspot.com, Wordpress eller en anden udbyder. På blogspot er det muligt at indsætte en quiz eller opinionsmåling som en af de mulige gadgets, bloggen disponerer over. Det kan være en debatskabende indgang at indlede spillet med en måling af holdninger til fænomenet, enten hos de umiddelbare deltagere eller hos en større kreds.

Før rollespillet går i gang, skal der for det første arbejdes lidt med konstruktionen af det og med sammenlignende statistik på vedlagte fil. Som det gælder for mange samfundsfaglige spil, er det ret aktualitetsorienteret. Til senere spilrunder vil det derfor være nødvendigt at tilpasse oplysninger og situation til aktuelle forhold. Dette kan man lade eleverne medvirke til

Stil tallene sammen på en måde, der viser det paradoksale i problematikken, f.eks. at USA er det land, der bruger mest pr indbygger, men måske får væsentlig mindre ud af det end andre. Hvordan kan tallene stilles sammen i beregning eller diagram, så andre paradokser fremkommer? :

[Sundhed sammenlignet på excelstatistik](#)